Regeringsrätten

Rättsfall

Värdet av resa, som bekostats av arbetsgivaren. RÅ 84 1:40

I. *Resa som erkänsla för 15 års anställning*

Besvär av C angående inkomsttaxering 1979.

C var anställd som tekniker hos Svenska AB Philips. Efter femton års anställning i bolaget erbjöd detta sina anställda att tillsammans med maka (make) medfölja på en av bolaget anordnad resa till moderbolaget i Holland. Resan omfattade ett besök hos moderbolaget i Eindhoven, där olika Philips-anläggningar uppvisades, och vissa besök hos andra industrier. Syftet med resan till Holland uppgavs vara att ge den anställde en uppfattning om Philips lokala engagemang i Holland samt en kännedom om holländskt affärsliv, kynne och levnadssätt. Bolaget betraktade, enligt vad som uppgivits, 15-årsresorna som en viktig del i bolagets personalpolitik.

C och hans maka deltog under tiden den 19—26 aug 1978 i en av arbetsgivaren anordnad gratifikationsresa av nyss nämnt slag till Holland. För sitt eget deltagande i resan betalade C en avgift på 250 kr och för makans deltagande en avgift på 500 kr. Bolagets kostnader för resan uppgick till 3 119 kr per person. — C redovisade inte något förmånsvärde i deklarationen med anledning av hans och hustruns resa till Holland.

TN följde deklarationen.

I besvär yrkade TI, att C skulle beskattas i förvärvskällan tjänst för ett förmånsvärde av ifrågavarande resor med 5 488 kr, motsvarande bolagets kostnader minus erlagda avgifter.

LR biföll yrkandet.

I besvär hos KR yrkade C att inte bli beskattad för förmån av resa till Holland.

KR i Gbg yttrade: Förmånen för C och hans maka att få deltaga i resan har utgått på grund av C:s anställning hos bolaget. Av förebragt reseprogram framgår att endast en dag har ägnats åt studiebesök vid Philips anläggningar i Eindhoven. Resterande sju dagar har ägnats åt sightseeing, shopping och olika aktiviteter, som inte haft någon anknytning till C:s anställning hos Philips. Eftersom sistnämnda aktiviteter dominerat resans innehåll, kan den omständigheten att besök skett vid Philips anläggningar i Eindhoven inte medföra att resan i sin helhet skall bedömas annorlunda än som en vanlig semesterresa. Förmånen av resan är därför att jämställa med lön. — Förmånens värde får anses motsvara bolagets kostnader för resan eller 5 488 kr. Detta värde kan inte anses ligga utanför ramen för vad arbetstagare i allmänhet numera är beredda att en eller annan gång utge såsom semesterkostnad. KR avslår besvären.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:19

I besvär hos RR yrkade C att förmån av resa till Holland skulle upptas till endast 2 744 kr.

RR yttrade: Resan till Holland utgör en gratifikation till de anställda i form av i allt väsentligt en nöjes- och turistresa. Kostnaden för resan får anses ligga inom ramen för vad arbetstagare kan tänkas att någon gång betala för en turistresa. Vid angivna förhållanden har ett belopp motsvarande Svenska AB Philips kostnad för makarna C:s resa (5 488 kr) rätteligen tagits upp till beskattning hos C i förvärvskällan tjänst. — RR lämnar besvären utan bifall. (Dom 18.4.1984.)

(En ledamot av RR var av skiljaktig mening och anförde bl a: C hade vid tiden för resan varit anställd hos Svenska Aktiebolaget Philips i femton år. Arbetstagare med så lång anställningstid bjudes av företaget på en resa till Holland. Förmånen av resan har således ett direkt samband med anställningen. På resan får även arbetstagarens maka ((make)) medfölja.

Under resan gjordes studiebesök hos det holländska moderföretaget i Eindhoven. Huvudparten av vistelsen i Holland ägnades dock åt sedvanliga turistattraktioner såsom besök på Rijksmuseum i Amsterdam och utflykter till bl a Rotterdam och Ijsselmer. I den meningen torde resan vara att betrakta som en vanlig semesterresa. Från en sådan resa skiljer den sig emellertid därutinnan att såväl resmålet som programmet för resan bestämts av företaget.

Mot bakgrund av det anförda finner jag skäligt att som skattepliktig förmån för C upptaga dels hälften av företagets kostnad för hans egen resa och dels hälften av företagets kostnad för Harriet C:s resa eller tillhopa 2 744 kr.)

II. *Resa som pris för gott försäljningsresultat*

Besvär av N angående inkomsttaxering 1980.

Svenska Volkswagen AB, generalagent i Sverige för bilar av märket Volkswagen, hade bland sina återförsäljare anordnat en säljtävling där vinsterna bestod av USA-resor. För dessa resor betalade bolaget 6 275 kr per resedeltagare. Av detta belopp debiterades återförsäljarföretagen 2 000 kr för varje företagets försäljare som vann och deltog i en resa. Samtliga kostnader i samband med en resa utom ca en tredjedel av måltidskostnaderna ingick i det belopp Svenska Volkswagen AB hade erlagt.

N som var bilförsäljare hos ett återförsäljarföretag, Scania Bilar i Göteborg AB, erhöll som pris i nämnda säljtävling en resa till USA under tiden den 1—den 12 dec 1979. Under resan besöktes orterna New York, Washington DC, Orlando och Miami. N deklarerade inte något värde av förmån med anledning av ifrågavarande resa.

TN beskattade inte N för något förmånsvärde för resan.

Hos LR yrkade TI, att N i förvärvskällan tjänst skulle beskattas för resan till USA med ett förmånsvärde om 6 275 kr.

LR yttrade: N har i erinringar över TI:s yrkande uppgivit att han icke är eller har varit anställd hos tävlingsarrangören, att resan till väsentlig del haft karaktären av studieresa, att han icke av egna medel skulle ha varit beredd att bekosta en så förhållandevis dyr resa, att familjemedlemmar icke fick deltaga i resan samt att resan icke fick utbytas mot pengar. Han har vidare framhållit att han är 44 år, att hans hustru som dagbarnvårdare har en mycket låg arbetsinkomst och att han har fyra barn i åldrarna 3, 6, 12 och 15 år. — N har inkommit med kopia av det program som gällt USA-resan. Av detta och av övriga handlingar i målet framgår att N under perioden den 1

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:19

dec—den 12 dec 1979 vistats i olika nordamerikanska städer, att — av den sammanlagda tiden i USA — uppskattningsvis 10 timmar ägnats åt studiebesök hos amerikanska återförsäljare och/eller tillverkare av Volkswagen-produkter samt att övrig tid stått till deltagarnas fria disposition. N har inte bestritt TI:s uppgift om att han haft semester från sin tjänst vid Scania-Bilar AB under den tid resan varade. — LR gör följande bedömning. — I målet är ostridigt att värdet av USA-resan uppgått till 6 275 kr. Mot bakgrund av vad som framkommit beträffande N:s anställning och om villkoren för deltagande i resan — bl a att N beviljats semester under den tid resan pågick — får enligt LR:s mening hela värdet av resan anses ha utgjort en direkt belöning för av N utförda tjänster. N har inte gjort gällande att han av egna medel till någon del bidragit till resekostnaderna. Med beaktande av dels N:s vanliga tjänsteinkomster, dels av hans förhållanden i övrigt, finner LR det inte uteslutet att han själv någon gång skulle ha varit beredd att med egna medel bekosta en liknande resa. N skall därför beskattas för hela värdet av resan eller med 6 275 kr.

I besvär hos KR yrkade N i första hand att han skulle bli beskattad för 240 kr, motsvarande inbesparade levnadskostnader, och i andra hand att endast ett belopp motsvarande högst halva värdet av resan skulle upptas till beskattning.

KR i Gbg — som höll muntlig förhandling i målet — fastställde LR:s dom.

I besvär hos RR yrkade N att bli beskattad för högst hälften av kostnaden för resan till USA.

RR yttrade: Den resa N fått företaga är med hänsyn till vad som upplysts om reseprogrammet och övriga omständigheter att i allt väsentligt betrakta som en nöjes- och rekreationsresa och utgör en förmån, vilken utgått för N:s tjänst. På grund härav och då priset för resan ligger inom ramen för vad arbetstagare numera i stor utsträckning är beredda att en eller annan gång betala för en turistresa utgör beloppet i sin helhet för N skattepliktig inkomst av tjänst. — RR bifaller inte besvären. (Dom 18.4.1984)

En ledamot av RR var skiljaktig i fråga om motiveringen och anförde: N:s resa till USA är att betrakta som en bonus för hans arbete som försäljare hos Scania Bilar i Göteborg AB. Under resan har vissa studiebesök gjorts men reseprogrammet ger vid handen att fråga i huvudsak varit om en nöjes- och rekreationsresa. Någon omständighet i övrigt, på grund varav förmånen inte skulle anses som intäkt av tjänst för N, har ej förebragts. Värdet av resan bör beräknas till angivna 6 275 kr. På grund av det anförda lämnar jag i likhet med majoriteten besvär utan bifall.

En annan ledamot av RR var skiljaktig i fråga om domen och anförde: Den i målet ifrågakomna resan har N fått företaga som belöning för vad han uträttat i sin tjänst. Värdet av förmånen utgör därför skattepliktig intäkt av tjänst för honom.

Med hänsyn till vad som i målet upplysts om N:s och hans hustrus inkomstförhållanden samt om N:s skyldighet att utge underhåll till barn i tidigare äktenskap kan det inte rimligen antagas att han skulle ha varit beredd att med egna medel bekosta en semesterresa eller liknande som motsvarar den som han erhållit av sin arbetsgivare. Med beaktande härav och av omständigheterna i övrigt bör värdet för N av förmånen jämkas till ett såsom skäligt ansett belopp av 3 000 kr. — Jag ändrar taxeringarna i enlighet härmed.

Ledamoten tillade till utveckling av sin mening: Naturaförmån som arbetsgivare tillhandahåller anställd räknas som skattepliktig intäkt. Detta förhållande sammanhänger med att den anställde genom förmånen anses få en nyttighet som han eljest hade skaffat sig för pengar. Detta har lett inte bara till regeln om skatteplikt för förmånen utan också till bestämmelsen om att förmånens värde vid taxeringen skall tas upp till ortens pris. Vid beskattningen måste dock i före-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:19

kommande fall beaktas, att det som arbetsgivaren tillhandahåller den anställde i realiteten, helt eller delvis, inte alltid utgör någon förmån — i detta ords egentliga mening — för den anställde. Det som arbetsgivaren tillhandahåller kan nämligen vara av sådan natur att den anställde som privatperson måhända inte skulle ha skaffat sig motsvarande nyttighet alls eller kanske, om det gällt att bekosta den för egna medel, skulle ha valt ett billigare och till hans ekonomiska villkor bättre anpassat alternativ.

Det sagda kan illustreras av bestämmelsen i punkt 3 andra stycket av anvisningarna till 32 § KL om att förmånsvärdet av tjänstebostad inte skall beräknas för större del av bostaden än som kan anses erforderlig för tjänsteinnehavaren och hans familj. Utan uttrycklig författningsregel sker ofta i andra sammanhang en motsvarande reduktion av förmånsvärde. Det största området för sådan reduktion gäller värderingen av fri eller subventionerad kost, framför allt s k lunchförmån. Det i utfärdade anvisningar angivna värdet på lunchförmån baseras i allt väsentligt på beräkningar av generellt slag av kostnad för hemlagad lunch. Men anvisningarnas värden gäller även om kostförmånen åtnjutes t ex på restaurant. — Det kan tilläggas, att värdet av förmån av att arbetsgivaren tillhandahåller den anställde bil för privat bruk enligt gällande anvisningar justeras i vissa fall, när den tillhandahållna bilen är av alltför dyrbart slag i förhållande till den anställdes inkomstförhållanden.

Enligt min mening kan i princip såsom förmån betraktas endast sådant som den anställde, om förmån icke utgått, kan antas ha skaffat sig själv för egna medel. Av praktiska skäl är det oftast naturligt att vid taxeringen basera värdet av förmånen på arbetsgivarens kostnad för densamma. Denna torde i flertalet fall vara ett uttryck för värderingsnormen ”ortens pris”. Men skattskyldig som kan lägga fram skäl härför måste anses ha rätt att påkalla en individuell värdesättning såväl i detta sammanhang som vid andra schabloniserade värderingar.

Grunden för att beskatta en anställd för förmån av en resa som bedöms vara av nöjes- och semesterkaraktär är alltså att den skattskyldige kan låta den erhållna resan ersätta den semesterresa som den anställde i annat fall kan antas ha kostat på sig. I nu förevarande mål har den anställde, N, såsom utmärkelse för goda försäljningsresultat fått delta i en av arbetsgivaren ordnad resa till USA. Omständigheterna kring resan tyder på att N svårligen skulle ha kunnat avvisa arbetsgivarens erbjudande. Arbetsgivarens kostnad för resan, 6 275 kr, har upptagits till beskattning hos N. Och den fråga som närmast är att bedöma i målet är om detta belopp är ett riktigt uttryck för förmånens värde för N.

Vid denna bedömning måste beaktas N:s privata ekonomiska förhållanden. Hans tjänsteintäkter under beskattningsåret uppgår visserligen till omkring 150 000 kr men därav återstår — vid en uppskattning på grundval av i målet lämnade obestridda uppgifter av N — efter skatt och bostadskostnader endast omkring 30 000 kr. Av denna återstod åtgår minst 6 000 kr i underhåll till två barn i tidigare äktenskap. Resterande medel — jämte hustruns inkomst (brutto 8 000 kr) skall förslå till makarnas och deras två barns levnadskostnader i övrigt. — I sammanhanget kan nämnas att det i skattehänseende för inkomståret 1979 gällande normalbeloppet för existensminimum (d v s exkl bostadskostnad) för makar med två barn utgjorde 30 870 kr.

Enligt min mening måste det antas att en normal ansvarskännande familjeförsörjare i ett ekonomiskt läge som svarar mot N:s inte skulle ha varit beredd att för egen räkning kosta på sig en semester- och nöjesresa till en kostnad som svarar mot arbetsgivarens hela utgift för den aktuella USA-resan. N:s förmån av resan skall därför inte tas upp till ett värde som svarar mot arbetsgivarens kostnad utan till värdet av en för N normal semesterresa. Jag uppskattar detta värde till högst 3 000 kr.

Anm.: Se RÅ 1958 ref 3 (Skattenytt 1958 s 201) och 4; 1963 ref 32 I—II (jämför Skattenytt 1964 s 21); 1966 not 464; 1967 ref 39 och 45; 1969 not 505 samt 1974 not A 674. Se även Lars Malmberg, Konferens- och studieresor från skattesynpunkt, 1979, s 24—26, 28—29, 33; Geijer m fl, Skattehandbok, Del 1, 8 uppl 1977, s 380; Skattenytt 1966, s 383—384 (Mutén).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:19

Fråga om avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga för förtidspensionerad skattskyldig, som erhållit kostnadsfri vård genom landstingets försorg.
RÅ 84 1:23

Besvär av TI angående Marianne B:s inkomsttaxering 1978.

Marianne B var förtidspensionär och vistades sedan många år på landstingets vårdhem där hon åtnjöt vård enligt lagen (1967:940) angående omsorger om vissa psykiskt utvecklingsstörda. Landstinget uppbar Marianne B:s folkpension och tillhandahöll ett visst belopp för hennes personliga behov.

I sin självdeklaration uppgav Marianne B pension som inkomst av tjänst och ett mindre räntebelopp som inkomst av kapital samt hemställde att helt befrias från skatt på grund av gravt handikapp.

TN medgav Marianne B avdrag med 8 700 kr enligt tabell i RSV:s föreskrifter m m om avdrag för nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer och ökade tabellavdraget med hänsyn till kostnader för sjukdom med 800 kr.

I besvär hos LR yrkade Marianne B höjt tabellavdrag så att folkpensionen skulle bli skattefri.

LR yttrade: Enligt RSV:s föreskrifter om avdrag för nedsatt skatteförmåga för folkpensionär (Dt 1977:15) skall avdrag bestämmas med hänsyn till den till statlig inkomstskatt taxerade inkomsten. Utöver detta tabellavdrag kan ytterligare extra avdrag medges i de fall folkpensionär haft inte obetydliga kostnader till följd av sjukdom. B har i vart fall inte visat att hon haft sjukdomskostnader överstigande de 800 kr, som medgivits av taxeringsnämnden. Hon är därför ej berättigad till ytterligare extra avdrag för nedsatt skatteförmåga. — LR lämnar besvären utan bifall.

Marianne B överklagade till KR i Sthlm, som biföll besvären och anförde som skäl: Av handlingarna i målet framgår att B, som är handikappad och folkpensionär, under beskattningsåret uppburit — utöver ett räntebelopp på 1 744 kr — pension med 16 854 kr. Vidare framgår att omsorgsstyrelsen uppburit pensionen i fråga förutom en mindre del som avsatts för personliga ändamål. — Enligt 50 § 2 mom fjärde stycket KL och RSV:s föreskrifter m m om avdrag för nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer (RSV Dt 1977:15) är B berättigad till avdrag med 8 700 kr. — Vid bedömning av frågan huruvida hon därutöver kan anses berättigad till avdrag på grund av nedsatt skatteförmåga, skall även de kostnader för vilka omsorgsstyrelsen uppburit ersättning och som föranletts av B:s handikapp, beaktas. Med hänsyn härtill finner KR enligt bestämmelserna i 50 § 2 mom andra stycket KL B berättigad till avdrag med ett så avpassat belopp att någon beskattningsbar inkomst inte uppkommer för henne.

I besvär hos RR yrkade TI att LR:s dom skulle fastställas.

RR yttrade: Marianne B åtnjuter av landstinget vård enligt lagen (1967:940) angående omsorger om vissa psykiskt utvecklingsstörda. Vården meddelas i ett av landstinget drivet vårdhem och innefattar att landstinget tillgodoser hennes behov av bostad, kost och kläder samt personlig och medicinsk omvårdnad.

Marianne B är folkpensionär med förtidspension. Denna är förstärkt med ”dubbelt” pensionstillskott. Tillika uppbär hon en mindre inkomst av kapital. Hennes taxerade inkomst har 1978 uppgått till 17 570 kr. Enligt punkt 2

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:19

anv till 50 § KL och tabellen i RSV:s föreskrifter m m om avdrag för nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer har hon som folkpensionär tillgodoförts ett avdrag om 8 700 kr. Frågan i målet är om hon enligt 50 § 2 mom andra stycket KL är berättigad till ytterligare avdrag för nedsatt skatteförmåga till följd av långvarig sjukdom eller annan därmed jämförlig omständighet, så att inte någon beskattningsbar inkomst uppkommer för henne vid taxeringen. Härvid — liksom i det följande — bortses från det avdrag om 800 kr som TN medgivit henne och som ej är under prövning i RR.

Enligt 10 kap 3 § första stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring och 2 § kungörelsen (1962:393) om rätt i vissa fall för kommun eller annan att uppbära folkpension har landstinget under beskattningsåret uppburit Marianne B tillkommande pensionsbelopp — efter avdrag för preliminär skatt — 15 903 kr. Av det uppburna beloppet har landstinget avsatt ett schablonberäknat s k garantibelopp för hennes personliga behov, allt enligt vad som föreskrivs i 4 § samma kungörelse. Vad landstinget därefter tillgodofört sig av hennes pensionsförmåner har väsentligt understigit dess kostnader för hennes försörjning och vård.

Av utredningen framgår att Marianne B inte haft några särskilda kostnader för sjukvård eller eljest på grund av sitt handikapp, som måst bestridas med de medel som återstår efter det landstinget tillgodofört sig sin del av hennes pension. Till följd härav kan det ej anses att hennes skatteförmåga varit nedsatt på sådant sätt att grund finns för avdrag vid taxeringen utöver det förenämnda avdraget för folkpensionärer.

Med ändring av KR:s dom fastställde RR Marianne B:s taxeringar enligt TN:s beslut. (Dom 17.4.1984.)

Anm.: Se även RRK K78 1:58.

Belopp varmed skattereduktion skall ske har inte ansetts kunna användas för kvittning i taxeringsprocess. RÅ 84 1:30

Besvär av TI angående H:s inkomsttaxering 1978.

TN hänförde taxeringen av H under taxeringskod 1, dvs taxerade honom som ensamstående utan barn. Han fick härvid avdrag bl a för underhållsbidrag till en dotter med 1 269 kr och avdrag avseende kostnader för en sons veckoslutsvistelser med 1 000 kr.

Hos LR yrkade H att bli taxerad som ensamstående med barn.

TI tillstyrkte i yttrande att H taxerades som ensamstående med barn, varvid taxeringskoden skulle ändras från 1 till 2 och H bli berättigad till förvärvsavdrag med 2 000 kr. TI yrkade kvittningsvis att H skulle vägras avdraget för underhållsbidrag till dottern med 1 269 kr och avdraget för sonens veckoslutsvistelser med 1 000 kr. Sammanfattningsvis tillstyrkte intendenten bifall till besvären såtillvida att taxeringarna höjdes till vissa belopp.

LR biföll delvis besvären och yttrade: Taxeringsprocessen är en beloppsprocess. Sålunda får de

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:19

yrkanden som vederbörande part framställt inom de för respektive part angivna tiderna anses utgöra beloppsramen. — I förevarande mål har TI avgett yttrande efter den för henne stadgade tidpunkten. Även om innebörden av yttrandet — med beaktande av taxeringskoden — får anses innefatta en delvis tillstyrkan av besvären har beloppsramen överskridits genom att TI yrkat höjning av åsatt taxering. — H bör medges förvärvsavdrag med 2 000 kr. Därtill skall de av TI framställda kvittningsyrkandena, som är befogade, beaktas inom beloppsramen. På grund härav finner LR att de av TN åsatta taxeringarna skall kvarstå oförändrade. — H bör taxeras som ensamstående med barn (taxeringskod 2).

I besvär hos KR yrkade TI att hennes hos LR kvittningsvis framställda yrkande skulle bifallas i sin helhet. Hon anförde därvid bl a att H genom att taxeras som ensamstående med barn — utöver förvärvsavdrag med 2 000 kr — skulle komma att tillgodoföras en skattereduktion på 1 800 kr, vilket innebar en direkt minskning av den uträknade skatten. Enligt TI:s uppfattning syntes beloppsramen för hennes talan böra bestämmas med hänsyn tagen även till den uträknade skatten.

KR i Sthlm yttrade: Beslut som avser förutsättning för skattereduktion enligt 2 § 4 mom uppbördslagen skall enligt 68 § andra stycket TL antecknas i inkomstlängden (numera skattelängden) och skall enligt uttrycklig föreskrift i 2 § 1 mom samma lag hänföras till den årliga taxeringen. — Detta innebär att frågan om förutsättningarna för skattereduktion skall prövas som en taxeringsfråga vid den årliga taxeringen. Storleken av det belopp varmed skattereduktion skall ske kan däremot inte prövas på detta sätt utan endast i samband med skattens uträknande vid den årliga debiteringen. Storleken av skattereduktionens belopp är därför inte som TI vill göra gällande bestämmande för beloppsramen. Den beloppsram som TI har att rätta sig efter i förevarande fall bestäms av att hennes talan inte får medföra en höjning av de taxerade inkomsterna. — KR lämnar besvären utan bifall.

TI fullföljde sin talan hos RR.

RR yttrade: H har i sin besvärsskrivelse till LR yrkat att han skall taxeras som ensamstående med barn utan att närmare precisera i vilka hänseenden han anser den av TN bestämda taxeringen och övriga taxeringsbeslut vara felaktiga. Yrkandet måste emellertid förstås så att H i allt som hänför sig till taxeringen och kan prövas i taxeringsprocessen vill ha sådan ändring att hans skatt skall beräknas enligt de regler som gäller för ensamstående med hemmavarande underårigt barn. Med avseende på taxeringen innefattar yrkandet i enlighet härmed att beviljat avdrag för underhållsbidrag till det barn som nu skall anses som hemmavarande skall utgå, dvs en taxeringshöjning med 1 269 kr, och i stället förvärvsavdrag medges, dvs en taxeringssänkning med 2 000 kr, samt att taxeringskoden ändras från 1 (= ensamstående) till 2(= ensamstående med hemmavarande barn under 18 år). Det av H yrkade resultatet med avseende på hans taxerade inkomst är följaktligen en sänkning med (2 000 — 1 269 =) 731 kr. Vidare innebär en ändring av taxeringskoden i enlighet med yrkandet att det skattebelopp, som framräknas på grundval av den beskattningsbara inkomsten, skall minskas med 1 800 kr i form av skattereduktion.

Genom H:s besvärsyrkande hos LR, som inte följts av något ändringsyrkande av TI inom den för henne gällande besvärstiden, har ramen för taxe-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:19

ringsprocessen bestämts. Frågan i målet gäller om denna ram utgörs av de 731 kr, varmed H yrkar nedsättning av sin taxering, eller om ramen utgörs av detta belopp, höjt med värdet för honom av den yrkade ändringen av taxeringskoden. Värdet därav beräknas härvid till 1 800 kr, motsvarande skattereduktionen.

Taxeringsprocessen är i princip en beloppsprocess, gällande storleken av taxerad och beskattningsbar inkomst. Den kan emellertid också röra annat än taxerade eller beskattningsbara belopp. Eftersom vid taxeringen åtskilliga förhållanden av faktisk eller rättslig art av betydelse för uträkningen och debiteringen av skatten skall prövas och fastställas genom särskilda beslut kan föremålet för taxeringsprocessen utgöras av något sådant förhållande utan att dess beloppsmässiga effekter på skatten måste bestämmas. Fall förkommer också i praxis då taxeringsprocessen rört storleken av avskrivningsunderlag och fastställande av om en inkomst skall hänföras till en eller flera förvärvskällor utan att avgörandet omedelbart avspeglat sig i aktuella taxeringar. Att i situationer som de nämnda beteckna taxeringsprocessen som en beloppsprocess är uppenbarligen oegentligt.

I förevarande fall har ramen för processen betydelse för frågan huruvida TI:s kvittningsyrkande, som gäller 1 000 kr och är materiellt grundat i sin helhet, också kan bifallas i sin helhet eller endast till den del som svarar mot H:s yrkande om nedsättning av taxeringen dvs 731 kr.

Vid besvarandet av denna fråga finner RR följande böra beaktas. Mellan de två stegen taxering och debitering i beskattningsförfarandet har i systematiskt hänseende tidigare gällt en klar åtskillnad, som varit utgångspunkten vid ställningstagandet i såväl organisatoriska som processuella frågor. I senare tids lagstiftning har på skilda punkter genomförts ändringar som kan sägas ha gjort denna åtskillnad mindre entydig. Emellertid saknas anledning anta att lagstiftaren härvid syftat till att överge den etablerade ordningen. Ändringarna får i stället närmast ses som begränsade avvikelser som passats in i ett alltjämt bestående system i syfte endast att nå vissa särskilt definierade mål. Mot denna bakgrund kan införandet av skattereduktion och därav föranlett fastställande vid taxeringen av förutsättningarna för reduktionen inte tilläggas den betydelsen att skattereduktionens belopp skall behandlas som ett i taxeringssammanhang förekommande värde. Oaktat beslutet om tillämplig taxeringskod är ett led i taxeringen och kan överklagas inom taxeringsprocessens ram, kan skattereduktionens belopp — i brist på uttrycklig lagregel av annan innebörd — i enlighet med det sagda inte föras in i taxeringsprocessen med samma rättsliga funktioner som ett taxeringsbelopp och följaktligen ej heller utgöra motvärde vid kvittning.

På grund av det anförda kan H:s talan inte mötas med kvittning i vidare mån än som skett i LR:s dom.

RR lämnar besvären utan bifall. (Dom 25.5.1984).

(Anm: Se RRK K78 1:10 och Hermansson m fl, Taxeringshandbok, s 285—286.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:19